

La plaça dels Jurats

227

La plaça dels Jurats es troba situada al bell mig del barri vell, a la confluència dels carrers de Ferran el Catòlic, de Francesc Sampsó, del passeig de la reina Joana i dels jardins d'en Figueiras, dels quals resta separada pel llit del riu Galligants. En realitat, es tracta d'una plaça de nova creació que hom es va inventar quan es procedí a l'arranjament del Passeig Arqueològic, tal com es reconeix en el ple municipal de 8 d'octubre de l'any 1965 en què se li posà l'actual nom.

UNA PLAÇA NOVA DE TRINCA

Abans del projecte de construcció del passeig arqueològic, l'espai que actualment ocupa la plaça dels Jurats era, en paraules del Dr. Jaume Marquès, «el graó més baix del baluard de Sarracines, que (...) mostrava encara tot l'aparell defensiu de

merlets derruïts i espitlleres, limitat per la muralla que al Nord tancava tot aquell paratge».

A partir del 1958 s'engeguen les obres d'aquest sector, i aleshores es procedeix a l'enderrocament d'un seguit d'edificis força antics que presidien la plaça. D'entre aquests cal destacar el conegut com «la casa del racó», que esdevingué llarg temps un centre d'esbarjo — amb senyoretetes incloses— i que era visitat per gent de procedència i extracció social ben diversa.

Hom s'inventà una plaça de formes i proporcions constructives totalment alienes a l'arquitectura tradicional del país, i es coronà aquest despropòsit amb l'aixecament de nova planta de l'edifici porxat que hom coneix com a «la casa dels jurats». S'hi accedeix a ambdues bandes per una portalada de ferro, i serveis per aixoplugar el Centre Social del barri Vell i els probablement únics lavabos públics que es poden trobar en tot aquest sector. Durant molts anys la plaça fou escenari de la famosa exposició de flors, fins el seu recent trasllat a l'antic convent de Sant Domènec.

EL CENTRE SOCIAL DEL BARRI VELL

La Comissió Municipal Permanent de l'Ajuntament d'octubre del 1984 decidia traslladar l'ubicació del centre social des del carrer Claveria n.5 a l'edifici municipal d'aquesta plaça, amb la qual cosa es donava una destinació útil i concreta a un local que ja anteriorment hom havia agençat per emplaçar-hi el Taller d'Història, servei pedagògic que finalment se situà al Museu d'Història.

Amb l'endegament enguany d'aquest equipament descentralitzat, hom compta en ple barri vell amb un servei encaminat a

resoldre els problemes d'aquest sector, tant des del punt de vista d'un centre que ofereix serveis, com des del vessant d'impulsar la vida social i comunitària dels seus habitants. El seu camp d'acció abraça des de l'atenció individualitzada de casos concrets fins a la difusió i el coneixement de la realitat global del barri. Ofereix els serveis d'una escola d'adults i de cursos d'alfabetització i extensió cultural. És, alhora, la seu de l'Escola d'Educadors en el Lleure.

La resta de la plaça és òrfena d'edificis, i constitueix un espai encimentat, sense enllumenat, i que llinda a una banda amb el passeig arqueològic —al qual s'accedeix per una escala de pedra força costeruda— i a l'altra amb el riu Galligants.

Quan es procedí a batejar aquesta plaça l'any 1965 —un

cop closes les obres de la seva construcció— es pensà que el nom més adient tenint en compte la seva situació, era el «dels Jurats», és a dir, dels homes que regien els destins de la ciutat fins a la primeria del segle XVIII.

Ja a partir del segle XIII es pot parlar amb propietat de l'inici de l'organització de la veritable vida municipal, en la qual els jurats juguen un paper de primer rengle. Sabem que al segle XIV l'activitat de govern girava entorn seu, si bé eren vigilats de força a prop dels representants del rei, és a dir, el batlle o el veguer. Mitjançant els jurats —usualment sis— es bastia un poder col·legiat que teòricament havia de representar els principals grups socio-professionals de l'entrellat econòmic de la ciutat, segons els principis de les mans: la mà major era de composició bàsica-

ment noble; la mà mitjana s'assortia de mercaders, i la mà menor era representativa del graó més baix de l'estructura social de l'època: els artesans o artistes.

El sistema d'elecció dels jurats es basava —malgrat les reformes i correccions que s'hi introduïren amb el temps— en el principi de la insaculació, consistent en la tria a l'atzar d'uns determinats noms de cada mà, que assolien així la representació i l'administració de la ciutat. La introducció del factor sort no aconseguí, amb tot, de desfer la preponderància dels grups socio-econòmics més privilegiats. El govern municipal era comandat per un jurat en cap.

Ramon Alberch i Fugueras

Ajuntament de SALT ANUNCI

L'Ajuntament de Salt està elaborant un Cens de totes les construccions i edificacions que hi ha en el terme municipal dins el sòl no urbanitzable (Deveses, Hortes i Camps, en general), cosa que es posa en general coneixement dels afectats, perquè es presentin en aquestes Oficines Municipals des del 1r. de febrer al 2 de març, de 12 a 14 hores del matí.

Salt, gener del 1985
L'ALCALDE

TRES HORES AMB LA HISTÒRIA DEL BARÇA

HISTÒRIA DEL BARÇA

DES DE GAMPER AL 31 DE DESEMBRE DE 1984 ELS FETS I DADES MÉS IMPORTANTS I LES ANÈCDOTES QUE HAN SORGIT A TRAVÉS DELS TEMPS, CONTADES PELS PROPIS PROTAGONISTES. INSTAL·LACIONS, PENYES I EL BARÇA PER DINTRE.

GUIÓ: ALFREDO RUEDA

PRODUCCIÓ: VIDEO GRUP 38

VILLARROEL, 200, 2º 4ª
TEL. 239 13 00
08036-BARCELONA

Castell Medieval TORDERA

INAUGURACIÓ TEMPORADA 85-86

La direcció del castell Medieval de Tordera comunica als seus clients i amics, una vegada finalitzat el període de vacances, la reobertura dels seus sopars Medievals, Espectacle i Grans Gales. Febrer-85

Dijous i dissabtes, sopar espectacle i ball amb orquestra.

Dia 14 nit: «Sant Valentí». Obsequis per a totes les parelles.

Dia 16 nit: «El Gran Carnaval de Catalunya». Grans premis.

CASTELL MEDIEVAL TORDERA, UN ALTRE COP AL SEU SERVEI

Informació i reserves, 764 11 11

